

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

TILRETTELAGTE AVHØR 2017

STATISTIKKNOTAT
21.02.2017

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør som trådte i kraft 2. oktober 2015 har det vært et særlig fokus for Politidirektoratet å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Dette notatet viser resultatene basert på politidistriktenes innrapporteringer for 2017.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, drap og kroppsskade. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold. Når politiet først på et senere stadium i etterforskningen blir klar over at det aktuelle vitnet bør avhøres, regnes fristen fra det tidspunktet politiet hadde rimelig grunn til å anta at vitnet burde avhøres.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Årsrapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

---

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagte avhør.

1. HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I 2017 ble det gjennomført 5 851 førstegangsavhør og 455 supplerende avhør, en økning på henholdsvis 6 og 19 prosent i forhold til 2016. 52 prosent av førstegangsavhørene er gjennomført innen frist, mot 51 prosent i 2016.

Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til fristbrudd, ble 58 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Tilsvarende tall for 2016 var 55 prosent. I 2017 ble 80 prosent av alle førstegangsavhør gjennomført innen 30 dager, mot 78 prosent i 2016.

Av avhørene som er gjennomført i 2017 er 35,5 prosent knyttet til seksuallovbrudd, 58,6 prosent er knyttet til voldslovbrudd og 5,9 prosent er knyttet til andre typer straffbare forhold. 79 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 21 prosent var vitner.

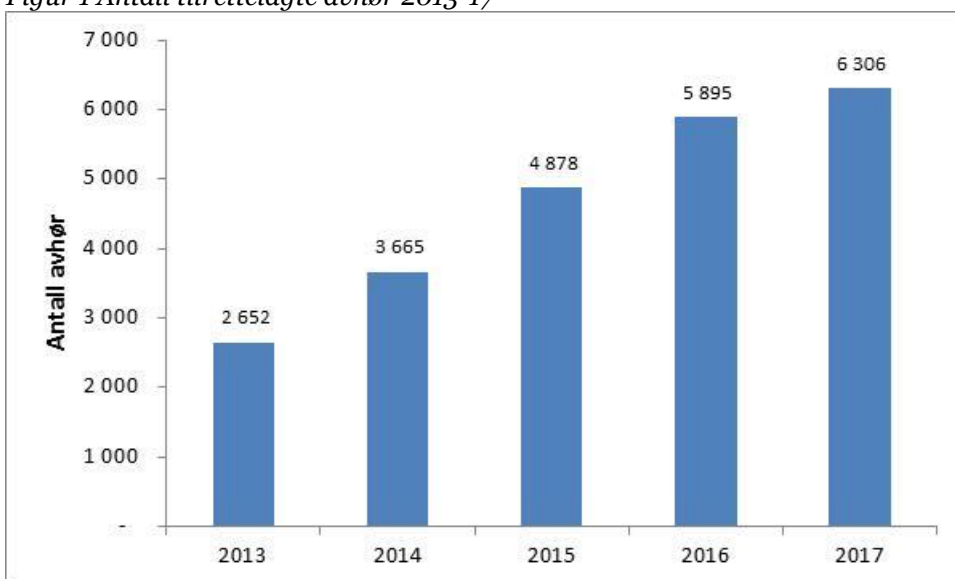
For avhørene som ikke ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken kapasitets- eller ressursmangel i 62 prosent av tilfellene. Fristbrudd som følge av kapasitets- eller ressursmangel ved utgangen av 2017 skyldes hovedsakelig avhører og avhørsleder.

1.2 Antall avhør

I 2017 ble det til sammen gjennomført 5 851 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i november med 615 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli med 257 avhør.

Siden 2013 har det vært en betydelig økning av tilrettelagte avhør. Hvis man tar med supplerende avhør ble det i 2017 gjennomført 6 306 avhør. Dette er en økning på 7 prosent i forhold til 2016 og en økning på 138 prosent i forhold til 2013, jf. figur 1. I 2017 ble det, i tillegg til 5 851 førstegangsavhør, gjennomført 455 supplerende avhør. Det bemerkes at statistikkgrunnlaget fra perioden frem til 1. oktober 2015 ikke har samme kvalitet som i dag, og det er derfor noe usikkerhet knyttet til tallmaterialet for 2013–2015.

Figur 1 Antall tilrettelagte avhør 2013-17

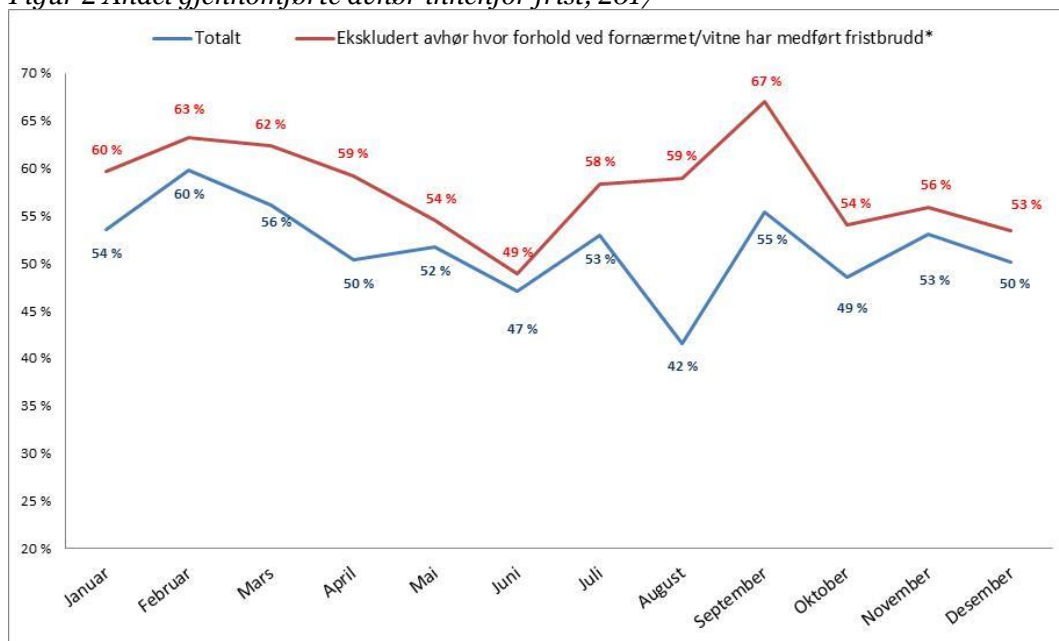
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Av avhørene som er gjennomført i 2017 er 36 prosent knyttet til seksuallovbrudd, 59 prosent er knyttet til voldslovbrudd og 6 prosent er knyttet til andre typer straffbare forhold. 79 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 21 prosent var vitner.

1.3 Andel avhør innenfor frist

Av de 5 851 førstegangsavhør som ble gjennomført i 2017 ble 52 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist, en økning fra 2016 hvor andelen var 51 prosent. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 2.

Figur 2 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

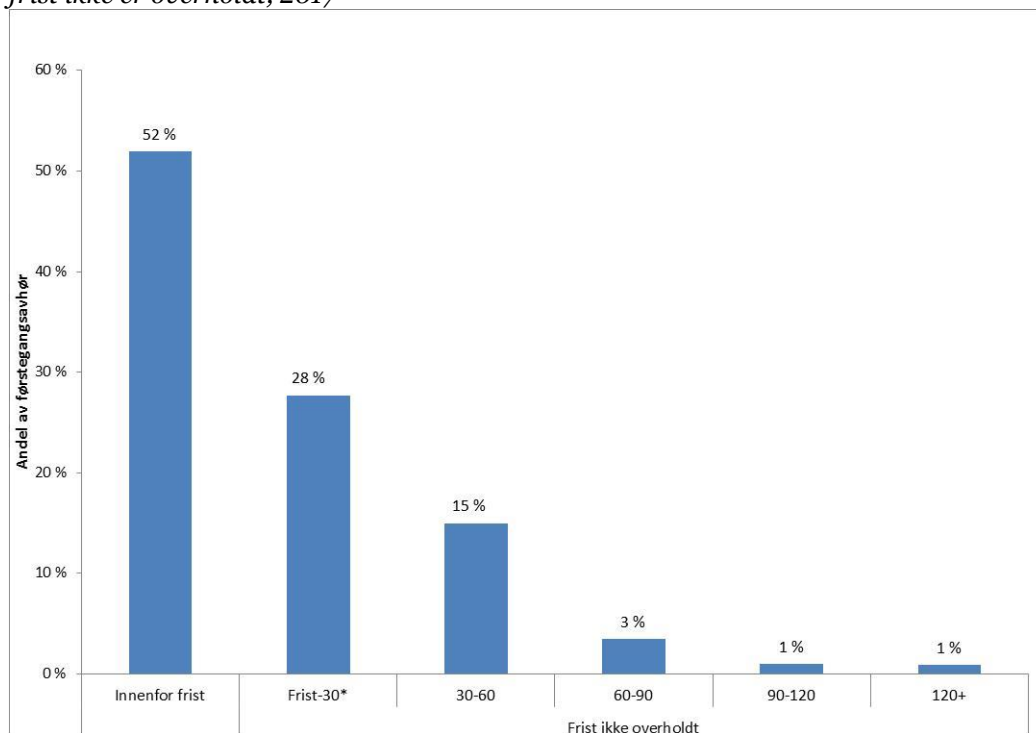
*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt eller er bortreist.

I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel i 62 prosent av tilfellene. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder, men også kapasitet hos etterforsker og barnehusene. Ferie er hovedårsak til fristbrudd i 9 prosent av tilfellene. Dette gjelder spesielt knyttet til sommermånedene.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være sykt eller bortreist. Ekskluderes disse avhørene, er 58 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist i 2017, mot 55 prosent i 2016.

Andelen av førstegangsavhørene som er gjennomført i løpet av 30 dager var på 80 prosent i 2017. Andelen avhør gjennomført i ulike tidskategorier er gitt i figur 3.

Figur 3 Andel avhør innenfor frist, samt fordeling av lang ventetid i ulike tidskategorier, der frist ikke er overholdt, 2017

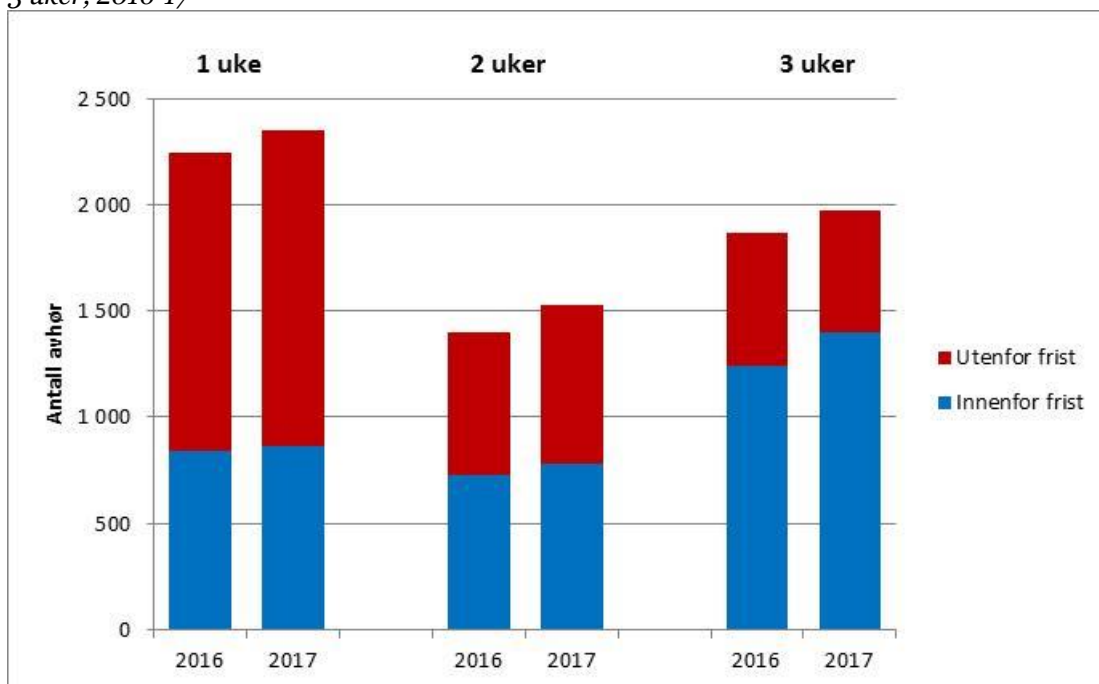
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² Av førstegangsavhørene hadde 40 prosent en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 26 og 34 prosent. Nærmere oversikt over antall avhør, og andel gjennomført innenfor frist, er gitt i figur 4 og 5. Hadde vi ekskludert avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til fristbrudd ville andelen innenfor frist vært høyere.

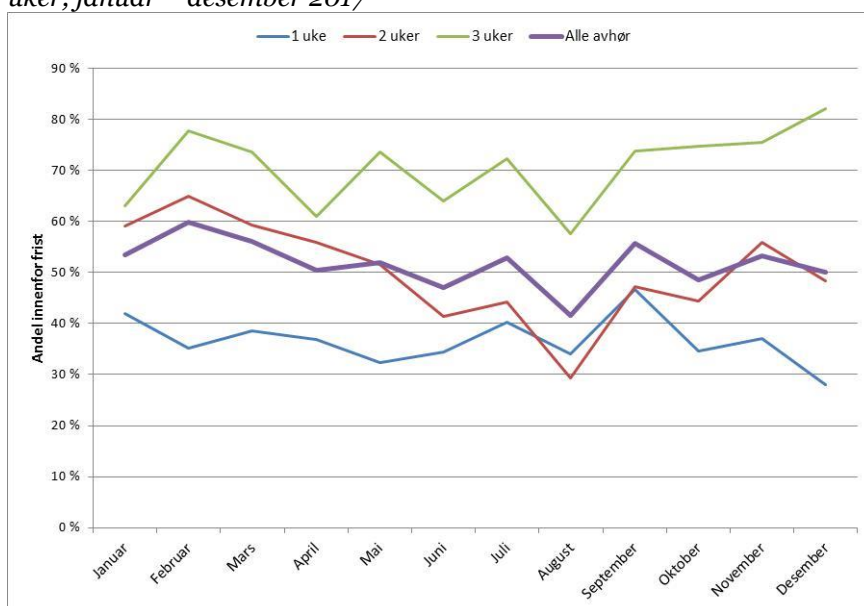
² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Figur 4 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, 2016-17

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 5 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, januar – desember 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

1.4 Gjennomsnittlig ventetid og median

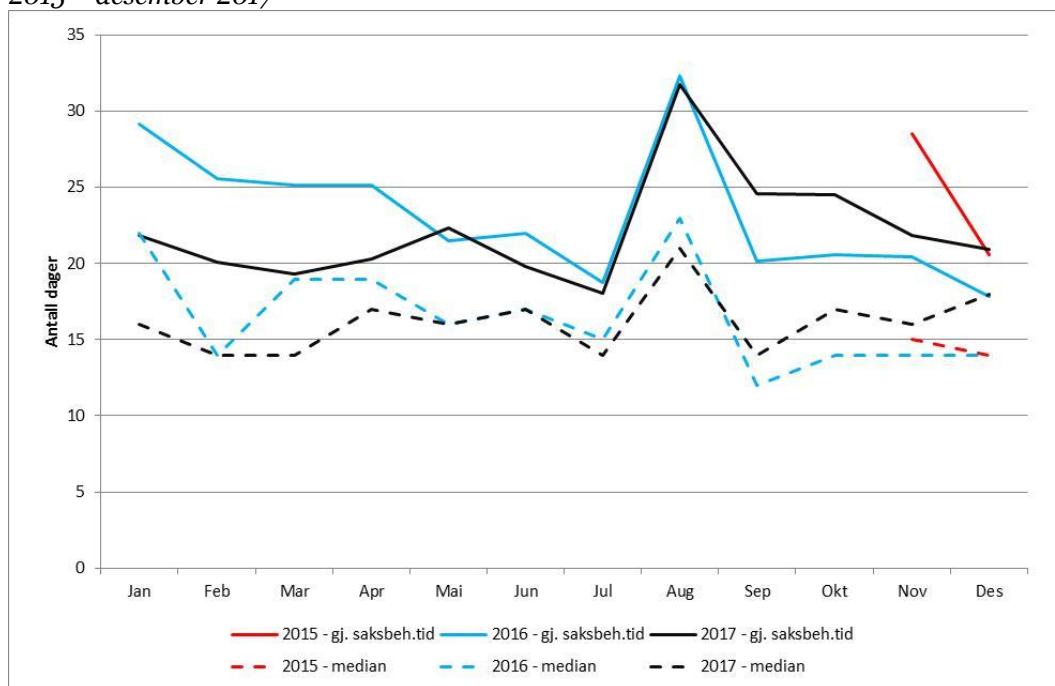
Gjennomsnittlig ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om hvor lang ventetid det er før avhøret tas. For de 5 851 førstegangsavhørene som ble gjennomført i 2017 var gjennomsnittlig ventetid på avhør 22,1 dager mens median ventetid var på 16,0 dager. At gjennomsnittlig ventetid er høyere enn median er forventet da det er enkeltsaker som trekker gjennomsnittet opp. Utviklingen i gjennomsnittlig ventetid og median fra november 2015 til i dag er gitt i figur 6. Figur 7 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid i 2017 for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet.

Tabell 1 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median, 2017

	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	5 851	22	16
Seksuelle overgrep (SO)	2 080	19	14
Fornærmet i SO-saker	1 595	20	14

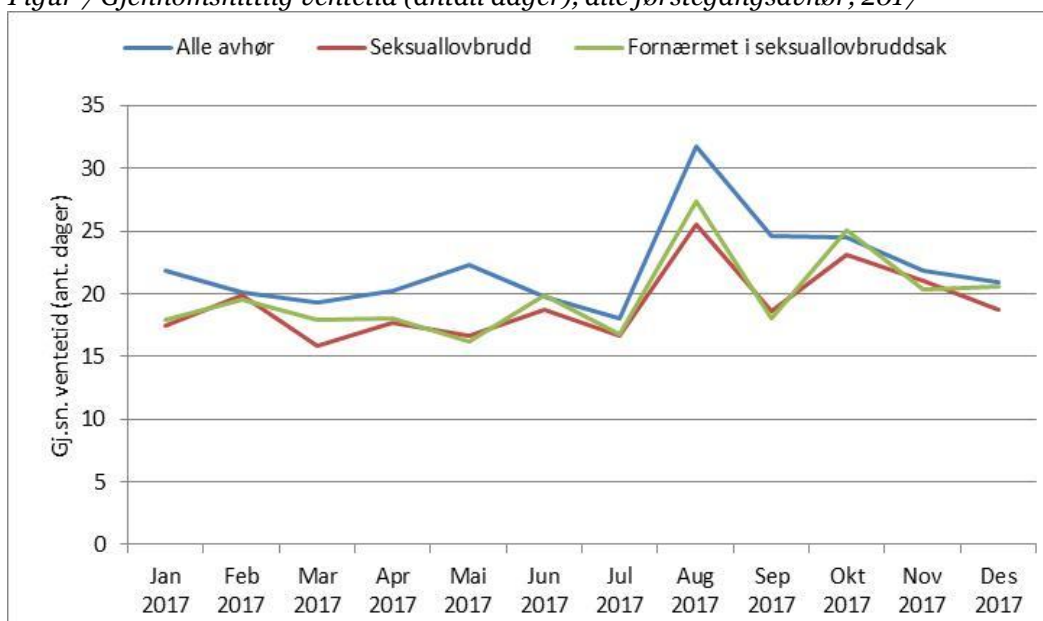
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 6 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager) og median, alle førstegangsavhør, november 2015 – desember 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 7 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene